

Kurzus kódja(i): FLM18-402.45

Kurzus címe: A Kádár-korszak társadalmának mozgóképes és kulturális reprezentációja

Tanár neve: Mravik Patrik

Kurzus időpontja, helye: Csütörtök 16:00 – 17:30, 135.

Kurzus típusa: Gyakorlat

Kurzus leírása: A szeminárium a magyarországi államszocializmus, döntőrészt a Kádár-korszak társadalmának különböző kulturális ábrázolásformáit tekinti át elsősorban a játékfilmekben és a televíziós műsorokon keresztül, de más társművészetek alkotásaira is kitékintve, mint a fotó vagy a könnyűzene. Az egyes művészeti formák mellett különböző társadalmi csoportok, szubkultúrák kulturális reprezentációjával, valamint a populáris kultúra különböző ágaival is foglalkozni fogunk. A kurzus célja, hogy olyan témákat és összefüggéseket tárjunk fel közösen, amelyek által közelebb kerülhetünk a kádárizmusnak mint kulturális jelenségnek a megértéséhez

Kurzus teljesítésének követelményei: A kurzus legfontosabb követelménye az aktív órai jelenlét, emellett alkalmanként egy rövid (féloldalas) esszé megírása az adott órára vonatkozó szövegről vagy filmről, a szeminárium végén pedig egy 2000-2500 szavas filmelemző esszé megírása valamelyik érintett témával kapcsolatban

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek A létező szocializmus kulturális formáinak és műfajainak megismerése, film- és kultúrtörténeti elemzése; a szocialista filmművészet és társművészetek viszonyának feltérképezése; a tévé, a filmművészet és kultúra társadalomtörténeti értelmezése; az olvasott társadalomtörténeti szövegek és a megtekintett filmek közötti lehetséges összefüggések felismerése, filmelemző esszé írása

Kötelező / ajánlott filmek: *Megáll az idő* (r. Gothar Peter, 1982.), *Miért rosszak a magyar filmek?* (r. Fejér Tamás, 1964.), *Sípoló macskakő* (r. Gazdag Gyula, 1971.), *A kis Valentinó* (r. Jeles András, 1979.), *Fotográfia* (r. Zolnay Pál, 1972.), *Fekete vonat* (r. Schiffer Pál, 1970.), *Illetlen fotók* (r. Böszörményi Géza, 1970.), *Szerelmesfilm* (r. Szabó István, 1970.), *Ünnepeink* (r. Macskássy Katalin, 1982.), *Állami áruház* (r. Gertler Viktor, 1952.), *Veri az ördög a feleségét* (r. András Ferenc, 1977.), *Dögkeselyű* (András Ferenc, 1982.), *Csinibaba* (r. Tímár Péter, 1997.), *Eszkimó asszony fázik* (r. Xantus János, 1983.), *Drakulics elvtárs* (r. Bodzsár Márk, 2019.), *A 78-as körzet* (r. Palásthy György, 1982.), *Besúgó* (r. Szentgyörgyi Bálint, 2022.), *Mézga család* (r. Nepp József, Ternovszky Béla, 1968-) és egyéb televíziós sorozatok, műsorok

Irodalom:

Rainer M. János: *Bevezetés a kádárizmusba*. L'Harmattan 2011. (95-120.)

Az MSZMP Művelődéspolitikai Irányelvei (1958). *Társadalmi Szemle* 1958/7-8.

Eörsi László: Ideológiai pragmatizmus és (Ön)cenúza. A három „T” kultúrpolitikája, *Világosság* 2008/11–12. 73-96.

Rácz József: A '80-as évek ifjúsági szubkultúrái Magyarországon. *Valóság*, 1990/12. 69-82.

Susan Sontag: *A fényképezésről*. Európa 1999. (9-23.)

-
- Imre Anikó: *TV Socialism*. Duke University Press 2016. (1-23.)
- Hankiss Elemér: A cselekvő és a merengő tévé - Jegyzetek az amerikai és a magyar televízió hatásmechanizmusáról. *Filmvilág* 1982. (25.) 8. 54-57.
- Kalmár Melinda: A kádárizmus ünnepei. In: *Ennivaló és hozomány. A korai kádárizmus ideológiája*. 254-273.
- Hirsch Tibor: Budapest-anzix a magyar filmben 1945-től a rendszerváltásig. In: Budapest Negyed 31. 2001.
- Szelényi Iván: Az urbanizáció és az életmód alakulása Budapesten. In: Szelényi: *Városi társadalmi egyenlőtlenségek*. Bp., Akadémiai, 1990. 175-180.
- Horváth Sándor: Kádár gyermekei. Ifjúsági lázadás a hatvanas években. Nyitott Könyvműhely. 2009.
- Ignác Ádám: Milliók zenéje. Populáris zene és zenetudomány az államszocialista Magyarországon
- Erőss Gábor: A történelmi filmek szociológiája. L'Harmattan 2018.
-